

Ordning, hvorved Husbonden lettere kunde komme til at gøre Ansvar gældende overfor det Tyende, som misligholder Kontrakten.

Der har i det andet Ting været talt en Del om de Ændringer, som kunde tænkes i Tyendeloven. Selvfølgelig vil det være naturligt, at den Hustugt eller korporlig Revselse, som Husbonden nu kan udøve overfor det unge Tyende, bortfalder. Samfundsforholdene have ført det med sig, at den korporlige Revselse ikke staar i saa stor Anseelse nu som for et halvt Hundrede Aar siden, da Tyendeloven blev vedtaget. — Der har været Tale om at skaffe Tyendet bedre Opholdsplads i Fritiden, bedre Lejlighed, og jeg vil indrømme, at mange af de Lejligheder, som man nu anviser Tyendet til at tilbringe deres Fritid i, ere overordentlig daarlige, men det frembyder stor Vanskelighed at faa en Ordning indført i dette Forhold paa een Gang. Vi maa jo huske paa, at disse Opholdsrum ere ikke frenkomne hverken i Dag eller i Gaar, men have været knyttede til Bygningerne gennem en lang Række af Aar. Ganske vist stiller man i det hele nu større Fordringer til sine Opholdsrum end tidligere, men vi se dog, at mange Husbonde af økonomiske Grunde ere nødte til at nøjes med de Opholdsrum, de nu have. Jeg kan derfor ikke se, at man ved et Magtsprog kan gennemføre bedre Opholdsrum for Tyendet i Øjeblikket. Man kunde maaske vedtage, at Nybygninger, der ere beregnede til Opholdsrum for Tyendet, blive underkastede visse Regler, ligesom maaske at alle de nuværende Opholdsrum gennem en længere Aarrække lidt efter lidt skulle forandres saaledes, at de byde Tyendet bedre Betingelser.

I det andet Ting var navnlig den ærede Forespørger meget stærkt inde paa at fremdrage den daarlige Kost, Tyendet mange Gange faar. Den gamle Tyendelov siger, at Husbonden skal give Tyendet en god og forsvarlig Kost. Det er jo sagt i al Almindelighed, og det vil vist være aldeles umuligt i en Tyendelov at fastsætte et Kostreglement. Det kunde maaske fastsættes enkelte Steder, f. Eks., hvor Tyendet danner en Stab for sig og har egne Lokalteter; men mange Steder har Tyendet Ophold sammen med Husbonden og Familien og nyder Kost sammen med dem, og der vilde det dog være for meget at foreskrive i et Spisereglement, hvorledes Husbonden selv skulde leve og hans Tyende med ham. Desuden er det vanskeligt at sige, hvad god og forsvarlig Kost er. Gode

Produkter, som blive anvendte til Kosten, kunne ved Tillavningen og Behandlingen blive i den Grad misrøgtede, at de blive om ikke uspiselige, saa dog langt fra saa gode og nærende, som de vilde blive ved en god Behandling. Det er derfor et stort Spørgsmaal, som det vil være uhyre vanskeligt for en nedsat Kommission at trænge ind i, hvorledes man skal faa en bedre Ordning end den nuværende, som den er efter Tyendeloven.

Medens jeg har Ordet, kunde jeg have Lyst til at nævne, at naar det siges, at Tyendeforholdet paa de større Gaarde er langt ringere end paa de mindre, saa er det ikke, fordi Tyendet paa de større Gaarde skulde faa ringere Forplejning eller Opholdssteder gennemgaaende end paa de mindre. Nej, det kommer af, at det ikke kan nyde godt af det Samliv med Husbond, Madmoder og Familie, som det kan paa de mindre Gaarde. Saa snart Samlivet med disse er godt og smukt, virker det forældende paa Tyendet, men det kan ogsaa tænkes, at det modsatte er Tilfældet mange Steder, hvor det er alt andet end godt, og saa virker det ikke forældende. Dernæst ved man, at Tyendet som oftest er tilbøjeligt til at søge Selskab med ligestillede, og det søger derfor meget ofte efter endt Arbejde i sin Fritid hen til Tyendet i de nærmest liggende Gaarde og Huse og indretter sig der paa at nyde sin Fritid. Altsaa, den samme Demoralisation, som der siges at fremkomme ved Samlivet i Folketuen paa de større Gaarde, kan ogsaa fremkomme paa de mindre. Naar vi om Sommeren færdes paa Vejene og passere Landsbyerne, se vi meget almindeligt Tyendet flokkes sammen i store Hobe paa Gaden og more sig med hverandre. Jeg kan derfor ikke indse, at den Bebrejdelse, der rettes i saa mange Tilfælde mod Tyendeforholdet paa de større Gaarde, har den Berettigelse, som desværre, kan jeg sige, en stor Del Mennesker synes at mene.

Da dette Lovforslag nu er kommet frem, skal jeg sige, at jeg tror, at det er overordentlig heldigt, at Spørgsmaalet om Tyendelovens Revision bliver behandlet, men jeg er temmelig overbevist om, at Loven ikke kan bygges paa anden Grund end det patriarkalske Forhold. Jeg tror, det er det eneste og vil være det eneste, der passer for Tiden for Forholdet i en Husstand, og Tyendet hører jo med til den Husstand, der er knyttet til Husbonden. Jeg skal derfor ligesom de andre Talere anbefale, at Tyendeloven bliver gjort til